

SAMMANFATTNING VINTERKRIGET

Vinterkriget mellan Finland och Sovjetunionen bröt ut den 30:e november 1939. 4 dagar innan hade artilleriskott avlossats nära den södra gränsen på Karelska Näset. Redan dagen efter krigsutbrottet, den 1:a december, dök en alternativ finländsk regering upp i gränsstaden Terijoki. Dess statsminister och tillika utrikesminister var Otto W. Kuusinen, en landsflyktig finsk kommunist, som varit bosatt i Sovjetunionen sedan slutet av det finska inbördeskriget 1918. Sovjetunionen skrev på ett avtal med Terijokiregeringen och förband sig att hjälpa denna att befria Finland. Man vägrade samtidigt att förhandla med den lagligt valda regeringen i Helsingfors.

Sovjetunionens militära strategi var att så snabbt som möjligt inta Viborg och sedan gå mot Helsingfors. Samtidigt skulle andra divisioner dela Finland i två delar genom ett angrepp från Suomussalmi mot Uleåborg och Kemi. Andra ryska trupper skulle hålla finska förband sysselsatta vid gränsen. Under tiden bombades de största finländska städerna.

Finlands militära strategi var att skära av de ryska transportererna och isolera dem i mindre grupper. Sedan skulle dessa grupper attackeras från sidorna en efter en. Denna taktik kallades "mottitaktiken". Finlands styrka låg i de ryska soldaternas brister. De ryska soldaterna var otränade att slåss i skog och mark under vintern. De följde därför de större vägarna där de blev ett lätt byte för den finländska mottitaktiken. Ryssarna var också dåliga skidåkare och de saknade kompasser.

För att uppväga bristen på material och manskap vädjade Finland flera gånger om hjälp från olika västnationer. Olika hjälpprojekt diskuterades, men ingen av dem kom att genomföras förutom en mindre frivilligkår från Sverige - 8260 man.

Det ryska trycket blev med tiden för stort. De var nära att bryta igenom på flera olika frontavsnitt. När Finland insåg att hon ej skulle få någon hjälp, när materialet och manskapet började svikta valde Finlands regering att gå med på Sovjetunionens hårda fredskrav. Den 12:e mars undertecknade man fredsavtalet och den 13:e mars upphörde stridigheterna.

Den allmänna tolkningen hos några av de finska politiker som var inblandade; Tanner (Socialdemokrat - minister), Linkomies (Samlingspartiet - riksdagsman), Paasikivi (Samlingspartiet - minister) och Finlands överbefälhavare Mannerheim, var att **Sovjetunionen avsåg att erövra Finland**. Avtalet mellan Kuusinenregeringen i Terijoki och Sovjetunionen stödjer denna tolkning. Flera av dem trodde **fortsättningen** skulle bli en **tvångsinförande av kommunismen**. Utvecklingen i de baltiska staterna ansåg de stödjer denna tolkning.

Några av de historiker som specialstuderat denna händelse lägger också en viss vikt vid Sovjetunionens tidigare historia samt det allmänna politiska läget i Europa då de gett sin syn på den besvärliga situationen. Enligt dem hade Sovjetunionen alltsedan västmakternas intervention i det ryska inbördeskriget mot den nya bolsjevikiska regeringen, med all rätt, varit misstänksamma mot väst. Att väst inte hade kunnat stoppa Hitler och Tysklands framfart i Europa hade förstärkt denna misstänksamhet. Orsaken till denna eftergivenhet ansåg man vara en gemensam plan att åter gå mot Sovjetunionen. Inbördeskriget i Finland (med den tyska inblandningen), Lapporörelsen, förbudet mot kommunistpartiet, IKL och den pro-Karelska rörelsen visade också att Finland var fientligt inställt. Från sovjetisk sida förnekar man att Finland hade blivit behandlad som de baltiska staterna. Finlands geografiska läge var annorlunda och Sovjet förhandlade flera gånger istället för att ställa ett ultimatum som man gjorde mot de baltiska staterna. Sovjetunionen behövde bara bygga upp en skyddsbuffert mot väst, för att försäkra sig om landets (Leningrads) säkerhet. De hade ej avsikten att erövra Finland. **Enligt Sovjetunionen var det enbart den finska regeringens oböjlighet och ointresse för Sovjets säkerhet som skapade konflikten.**